

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	15
1. Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ: (1821-1828)	21
1.1. Η κατάσταση στην εκπαίδευση	21
2. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ: Ο ΘΕΜΕΛΙΩΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	27
2.1. Η οργάνωση της εκπαίδευσης	27
2.2. Το Ορφανοτροφείο της Αίγινας	31
2.3. Αποτίμηση των προσπαθειών του Ι. Καποδίστρια για την οργάνωση της ελληνικής εκπαίδευσης.	36
3. Η «ΒΑΥΑΡΟΚΡΑΤΙΑ» ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: Η ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.	41
3.1. Η οργάνωση της εκπαίδευσης	41
3.1.1. Δημοτική εκπαίδευση	42
3.1.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	43
3.1.2.1. Το «Ελληνικό» σχολείο	44
3.1.2.2. Το Γυμνάσιο	46
3.1.3. Ανώτατη εκπαίδευση.	47
3.2. Αποτίμηση	48
4. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ 1895	55
4.1. Η περίοδος (1862-80)	55
4.1.1. Η κατάσταση στην εκπαίδευση	55
4.2. Η περίοδος του προβληματισμού για μια εκπαιδευτική	

μεταρρύθμιση (1880-95)	61
4.2.1. Η ερβαρτιανή παιδαγωγική	61
4.2.2. Η μέθοδος διδασκαλίας του Herbart (συνδιδακτική) ..	62
4.2.3. Η κατάσταση στην ελληνική εκπαίδευση την περίοδο 1880-95	64
5. Ο ΝΟΜΟΣ ΒΤΜΘ΄ ΚΑΙ Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1895	69
5.1. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	69
5.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση/Ελληνικό σχολείο και Γυμνάσιο	72
5.3. Ο θεσμός του επιθεωρητή και του Εποπτικού Συμβουλίου ..	72
5.4. Αποτίμηση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1895 ...	73
6. ΤΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ 1899	79
6.1. Τα εκπαιδευτικά νομοσχέδια του 1899	79
6.2. Αποτίμηση	81
7. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1900-13	85
7.1. Η κατάσταση της εκπαίδευσης	85
7.1.1. Το γλωσσικό ζήτημα	85
7.1.1.1. Η «γέννηση» της καθαρεύουσας	90
7.1.1.2. Τα «Ευαγγελικά»	94
7.1.1.3. Οι πρωτοβουλίες του Φ. Φωτιάδη και του Ι. Παυλίδη για τη βελτίωση της ελληνικής εκπαίδευσης	95
7.1.1.4. Τα «Ορεσטיακά»	95
7.1.1.5. Το Α΄ Ελληνικό Εκπαιδευτικό Συνέδριο	96
7.1.1.6. Ο σύλλογος «Εθνική Γλώσσα»	97
7.1.1.7. Το Ανώτερο Δημοτικό Παρθεναγωγείο του Βόλου. ...	98
7.1.1.8. Ο Εκπαιδευτικός Όμιλος	102
8. ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ 1913	105
8.1. Παρουσίαση των εκπαιδευτικών νομοσχεδίων του 1913. ...	105
8.2. Αποτίμηση	107
9. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1917	109
9.1. Τα περιεχόμενα της μεταρρύθμισης του 1917	110

9.2. Αποτίμηση	111
10. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1929	115
10.1. Η κατάσταση στην εκπαίδευση την περίοδο 1920-28	115
10.1.1. Το Μαράσλειο Διδασκαλείο	116
10.1.2. Η Παιδαγωγική Ακαδημία	118
10.1.3. Τα «Διδασκαλειακά»	119
10.1.4. Θ. Κάστανος - Ένας άγνωστος παιδαγωγός	120
10.2. Τα περιεχόμενα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1929	121
10.2.1. Στοιχειώδης (πρωτοβάθμια) εκπαίδευση	122
10.2.2. Μέση εκπαίδευση	124
10.2.3. Ανώτατη εκπαίδευση	125
10.2.4. Ο νόμος 4799/1930 «Περί ανεγέρσεως διδακτηρίων»	126
10.2.5. Ο νόμος 5045/1931 «Περί των σχολικών βιβλίων» ..	127
10.3. Αποτίμηση	128
11. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1933-64	133
11.1. Οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες	133
11.2. Η εκπαίδευση στη διάρκεια του καθεστώτος Μεταξά (1936-40)	139
11.3. Τα εκπαιδευτικά γεγονότα κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής και του εμφυλίου πολέμου (1941-49)	142
11.4. Η εκπαίδευση στη δεκαετία του '50 και στις αρχές της δεκαετίας του '60	147
12. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1964	159
12.1. Τα περιεχόμενα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1964	159
12.2. Αποτίμηση	164
13. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ (1967-74) ..	171
14. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ 1976	177
14.1. Τα περιεχόμενα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης	

του 1976	178
14.2. Αποτίμηση	182
15. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1982-85	187
15.1. Τα περιεχόμενα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1982-85	187
15.1.1. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	188
15.1.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	189
15.1.2.1. Γυμνάσιο	189
15.1.2.2. Τεχνική Επαγγελματική Σχολή	190
15.1.2.3. Λύκεια	190
15.1.3. Τριτοβάθμια εκπαίδευση	191
15.1.4. Ειδική αγωγή	192
15.1.5. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	193
15.1.6. Από τον επιθεωρητή στον σχολικό σύμβουλο	194
15.2. Αποτίμηση	195
15.3. Η κατάσταση στην εκπαίδευση μετά τη μεταρρύθμιση του 1982-85	201
16. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ	203
16.1. Η εκπαίδευση την περίοδο 1990-93	203
16.2. Η «μεταρρύθμιση Αρσένη»	205
16.3. Αποτίμηση της «μεταρρύθμισης Αρσένη»	211
16.4. Η ιστορία επαναλαμβάνεται	214
17. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ ..	217
17.1. Η ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση στον 21ο αιώνα	218
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	221